

Tidsskrift for *Erøavl*

August - September 2009 · nr. 1

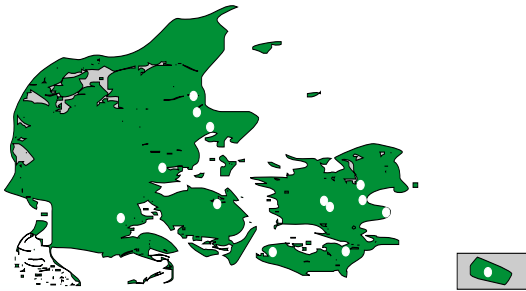

Efterårsbehandling af frømarken

Kampen mod væselhale

Han vandt læserkonkurrencen

DLF-TRIFOLIUM Danmark

Hovedkontor

Ny Østergade 9, Postboks 59, DK-4000 Roskilde
Tlf. 46 33 03 00 Fax 46 32 08 30
www.dlf.dk

Afdelinger på Sjælland

Ringsted, Smålovsvej 22, Benløse, 4100 Ringsted
Tlf. 57 61 22 77 Fax 57 67 20 50

Afdelinger på Bornholm

Aakirkeby, Birgersvej 15, 3720 Aakirkeby
Tlf. 56 97 43 35 Fax 56 97 43 25

Afdelinger på Lolland-Falster

Nr. Alslev, Nr. Vedbyvej 1, 4840 Nr. Alslev
Tlf. 54 43 43 81 Fax 54 43 43 69

Afdelinger på Fyn og Langeland

Odense, Højmevej 12, Højme, 5250 Odense SV
Tlf. 66 17 02 30 Fax 66 17 22 51

Afdelinger i Jylland

Hadsund, Produktvej 10, 9560 Hadsund
Tlf. 98 57 43 66 Fax 98 57 20 59

Randers, Carlsberggaard, Hadstenevej 20, 8940 Randers SV
Tlf. 87 11 41 40 Fax 87 11 41 41

Hedensted, Odinsvej 20, 8722 Hedensted
Tlf. 75 89 00 88 Fax 75 89 02 47

Skodborg, Industriparken 22, Skodborg, 6630 Rødding
Tlf. 74 84 85 99 Fax 74 84 84 74

Planteforædling

DLF-TRIFOLIUM A/S, Dansk Planteforædling, Research Division
Højerupvej 31, Postboks 19, 4660 Store Heddinge
Tlf. 72 33 04 00 Fax 56 50 35 24

Prodana Seeds A/S

Salg af plænegræs, færdiggræs, sprøjtesåning, gødning, blomsterløg og maskiner.
Fåborgvej 248, 5250 Odense SV
Tlf. 63 17 16 00 Fax 63 17 16 19

Medlemsblad for DLF AmbA

Udgiver: DLF AmbA
Oplag: 5.900 stk.
Artiklerne må gengives med
kildeangivelse.
Grafisk produktion og tryk:
SvendborgTryk

Redaktion

Lene Krüger (ansvarshavende)
E-mail: lk@dlf.com

Ny Østergade 9
Postboks 59
4000 Roskilde
Tlf. 46 33 03 00
Fax 46 32 08 30

Redaktionsudvalg

Godsejer Benny Kirkebække Christensen
Hevringholm, 8961 Allingåbro

Gårdejer Poul Jensen
Øster Kyvlingsvej 10, Kyvling, 6880 Tarm

Gårdejer Hans Boesen,
Skovmøllevvej 16, 5474 Veflinge

Gårdejer Peter Bagge Hansen
Sølvbjerggård I/S, Kostervænget 2, 4780 Stege

Proprietær Henrik Kreutzfeldt
Dybvad, Gyllingvej 31, Ørting, 8300 Odder

Avlschef Erling Christoffersen
DLF-TRIFOLIUM A/S, 5250 Odense SV

Planteavlskonsulent Lars Møller Christensen
Vestjysk Landboforening
Herningvej 3-5, 6950 Ringkøbing

Specialkonsulent Barthold Feidenhans'l
Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret
Udkærvej 15, 8200 Århus N

Tidsskrift for *Frøavl*

Forsiden

25-årige Christian Jørgensen driver sammen med familien økologisk landbrug

INDHOLD

På naturens præmisser	4
Sådan lykkes økologi	6
Efterårsbehandling	7
Kampen mod væselhale	8
Til delegeretmøde	10
Lad din stemme blive hørt	11
Raps	12
Han vandt en såmaskine	13
Nostalgi og fremtidsforskning	14
Lidt om os	15

Handling kræves

Vi har netop overstået et år, der salgsmæssigt har været udfordrende. Vi har oplevet et vigende forbrug, en til stadighed høj import fra USA, ligesom vi har været usikre på nogle kunders betalingsformåen.

Vi har igennem sæsonen været påpasselige med at få vores udeståender hjem, og det er indtil videre lykkedes godt. Det har desuden været positivt, at vores kunder i Vesteuropa generelt har haft likviditet til at afvikle betalinger til tiden. Det er dog fortsat meget svært at kreditforsikre virksomheder fra især Østeuropa, og der er stadig betydelige risici ved at sælge til disse markeder.

Der er mange åbne spørgsmål rent afsætningsmæssigt her ved begyndelsen af den nye sæson, men på det seneste har vi dog oplevet en forsigtig, spirende optimisme. Vi mener, at vi er godt i gang her ved sæsonstart, og vores målsætninger er klare og ambitiøse.

Vi budgetterer med at sælge større mængder end i den forgangne sæson, vi skal sikre en fortsat god service overfor nuværende kunder, og vi skal have fundet nye kunder og områder at sælge til.

Til forskel fra seneste sæson oplever vi faktisk, at enkelte kunder har tomme lagre. Som nogen udtrykker det: "vi kan se endevæggen på vores lager." Men før vi lader os rive helt med, er det også klart, at der allerede nu er en benhård konkurrence i gang. Prisen er under pres, men vi skal også huske, at vi kommer fra et historisk højt niveau.

I den kommende sæson skal vi reagere endnu hurtigere i produktion og udlevering, da vores kunder ønsker varerne leveret med kortere tidshorisont og i mindre "portioner". Det gør naturligvis vores arbejde vanskeligere, idet det kræver en langt højere reaktionshastighed. Samtidig kan det dog også virke positivt i forhold til vores kunder, når de oplever, at de kan drive deres salg med mindre lager og hurtigere service fra os.

*Søren Halbye
Salgs- og marketingdirektør*

På naturens præmisser

Af Birthe Kjærsgaard
Avlschef
DLF-TRIFOLIUM A/S

Bedriften Vibygård og Arnakke godser er et familieforetagende, hvor far, Mogens Jørgensen, fortrinsvis tager sig af økonomien, og sønnen, Christian Jørgensen, klarer landbruget.

Man er medlem af maskinfællesskabet DLM, der også inkluderer Vallø og Ledreborg Godser. DLM drives som en stor maskinstation, hvor man bestiller udførsel af de forskellige opgaver og betaler i forhold til forbrug. Da mange opgaver på en økologisk bedrift ofte falder lidt senere end på konventionelle brug, er der meget store kapacitetsfordele ved samarbejdet.

Økologisk supermarked

Familien Jørgensen er en rigtig igangsat familie. Det er Mogens Jørgensen, der er garant for, at nye projekter hænger økonomisk sammen. Det er vigtigt, at der ses kritisk på bundlinien, og man er parat til at være konsekvent. Er der ikke langsigtet økonomi i et projekt, nedlægges det igen.

Ud over planteavlsproduktion er familien engageret i forædling, salg og distribution af økologiske fødevarer, der ligger i selskabet Frydenholm Holding A/S. Primære aktiviteter er engrossalg af

Der er store udfordringer i økologisk landbrug, og en mislykket afgrøde kan give betydelige gener mange år frem. Hos familien Jørgensen er man lykkedes rigtig godt med at arbejde økologisk og er gået fra 0 til 777 ha på 25 år

økologiske fødevarer til storkøkkener og produktion af økologisk pålæg til dagligvarekæder. Den samlede omsætning på disse områder ligger et pænt stykke over 100 mio. kr.

Som noget nyt arbejder familien med at opbygge et internetbaseret supermarked, hvor man kan købe alle former for økologiske fødevarer. Det er meningen, at kunden skal kunne vælge en økonomi-, kost- og ernæringsberegnet menu, hvor indkøbslister og opskrifter automatisk følger med. Supermarkedet er allerede godt i gang, og distributionen sker fra dag til dag fra eget industriarlæg og med egne biler. Butikken findes under www.Frydenholm.dk.

Fremtidens landmand

25-årige Christian Jørgensen er et rigtig godt eksempel på fremtidens landmand. Han startede sin landbrugskarriere som elev på Vallø Gods og arbejdede senere samme sted som underforvalter. I dag mangler han kun hovedopgaven for at blive færdig som jordbrugsøkonom.

Christian er glad for at have valgt landbrugsfaget som erhverv og kan ikke forestille sig et bedre liv.

Bedriften "Vibygård og Arnakke godser" blev grundlagt i 1985, hvor den første gård Slåenkær på 48 ha blev opkøbt. Siden da er der løbende opkøbt jord. I 1992 blev Ørstedgård købt til og i 1997 Vibygård, så bedriften på det tidspunkt kom op på i alt 525 ha. Disse gårde er alle placeret på Midsjælland ca. 10 km syd for Roskilde. Samtidig i 1997 startede omlægning til økologisk produktion. I 2008 blev Arnakke Gods nær Svinninge på Vestsjælland købt. Til denne ejendom hører 252 ha, som ligeledes skal dyrkes økologisk, og omlægningen startede sommeren 2008

"Det er dejligt, at "omgangstiden" er et helt år med stor variation i arbejdsopgaverne over året. Men det er også en fornøjelse, at man er med til at producere en vare, som skal sælges og forbruges," siger han.

Økologisk produktion

Christian betragter økologisk landbrug som en stor udfordring end konventionel landbrugsproduktion.

"En mislykket afgrøde i det økologiske sædskifte kan ødelægge meget i mange år frem," fastslår han. "Vi har ikke kemien at reparere med, hvis noget slår fejl. Når man arbejder med økologi, er det på naturens betingelser, og vores vigtigste forudsætninger for gode afgrøder er et godt sædskifte og en god etablering."

Alt i alt mener Christian, at det er planlægningen og udførelsen af de praktiske opgaver og ikke indkøb af diverse hjælpestoffer, der gør hele forskellen.

Som økolog er der mange regler og forordninger, som skal overholdes, og kontrollen af de økologiske bedrifter er meget grundig. Men Christians generation af landmænd har aldrig været vant til andet og lever godt med det system.

Han laver selv alle planer og planteavlsregnskaber. Det kræver, at man sætter sig godt ind i regelsættet og læser vejledningerne grundigt igennem. Vejledningerne er blevet meget bedre med tiden, og er der noget man er i tvivl om, er de

Familien Jørgensen samlet foran hovedbygningen på Arnakke Gods.

Til venstre ses Jette og Mogens. I midten Christian og kæresten Amalie med sin søster, og til højre morfar. Alle er samlet for at samle flyvehavre, hvoraf der heldigvis er få på Arnakke

meget imødekommende i EU-direktoratet. Dog er det vigtigt, at man er konkret og på forhånd har sat sig godt ind i sagen før henvendelse.

"Som landmand møder man ind imel-

lem regler, hvor det kan være svært at finde den samfundsmæssige interesse. Men generelt set er det i orden, at vi som landmænd skal indordne os under de krav, det øvrige samfund stiller til os. I

sidste ende er det jo os landmænd, som har en økonomisk gevinst i samarbejdet," siger Christian.

Sådan lykkes økologiske afgrøder

Af Birthe Kjærsgaard
Avlschef
DLF-TRIFOLIUM A/S

Frøavl af kløver giver et godt tilskud til N-balancen i det økologiske sædskifte. Økonomien i økologisk landbrug skal minimum være på niveau med konventionelt landbrug, hvis det skal være et aktuelt alternativ.

En ting er at drive økologisk forretning med bl.a. salg af økologiske varer. Noget andet er det at få en økologisk frøavl til at lykkes. Det kræver perfekt sædskifte og etablering og ikke mindst en god portion viljestyrke.

Næringsstoffer

Når det økologiske sædskifte skal planlægges, er næringsstofbalancen det første, man ser på. Med kvælstof som vigtigste parameter. Økologiske bedrifter må i dag importere 70 kg N pr. dyrket ha i form af kvælstof fra husdyrgødning. Det er derfor nødvendigt at have en del ha med kvælstoffikserende afgrøder.

Tidligere opdrættede man økologiske stude på Vibygård og havde derfor en

En flot og ren hvidkløvermark. En af de store udfordringer er skadedyrsangreb, men heldigvis har der været begrænset angreb af snudebiller i hvidkløveren i år, og som det ses, er der frø i hovederne

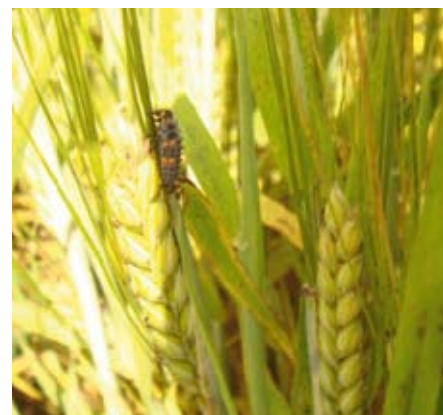
andel til afgræsning og slæt med kløverblandinger. I dag er studene sat ud, og økologiske konservesærter er kommet ind. Konservesærter og hvidkløver til frø udgør således i alt ca. 150 ha ud af 500 ha dyrket jord på Vibygård m.m.

Der passes på næringsstofferne, hvilket bl.a. betyder, at så vidt muligt snittes alt halm. Kan halmen sælges et år til en fordelagtig pris, vælger man dog at gøre det. Ingen strategi er mere fastlagt, end den kan ændres med kort varsel, hvis der opstår en speciel gunstig økonomisk situation.

marken. Er der et spring i afgrøderækken, står der straks noget ukrudt i stedet.

På Vibygård etableres dæksæd og frøafgrøder fortrinsvis på dobbelt rækkeafstand. Der spares ikke på udsædsmængden, så i rækken er der rigtig god konkurrence fra afgrøde til ukrudt.

Man har også praktiseret at så kløverudlæggene i vinterkorn, og hvidkløver-

En af de økologiske landmænds bedste venner: mariehønsens larve, der lever af bladlus

Afgrøde	Vibygård m.m.	Arnakke
Hvidkløver	64 ha	
Hundegræs	57 ha	
Konservesærter	86 ha	
Vinterraps	19 ha	
Vårbyg (fremavl)	81 ha	25 ha
Havre (gryn)	85 ha	
Vårtriticale (fremavl)		58 ha
Vinterrug (brød)	110 ha	
Vinterbyg (foder)		42 ha
Vinterhvede (foder)		61 ha
Vintertriticale (foder)		62 ha
Afgræsning	23 ha	4 ha
I alt	525 ha	252 ha

Tabel 1.

Afgrødefordeling høst 2009. Arealerne på og omkring Vibygård har været dyrket økologisk i 12 år.

Arnakke er under omlægning. På Arnakke er der udlagt hvidkløver, rødkløver og strandsvingel til frøhøst i 2010.

På Vibygård høstes der hundegræs og hvidkløver

Etablering

Ensartede, veletablerede afgrøder er virkelig afgørende, hvis man vil være økolog. Det fremgår tydeligt, når man går en tur i

Strandsvingeludlæg i vårtriticale, rødkløverudlæg i vårbyg og udlæg af hvidkløver i vintertriticale. Veletableret og stort set uden ukrudt

marken til høst i år blev etableret i vinter-rug med rapid såmaskinen.

Den bedste og mest ensartede del af hvidkløvermarken blev udsået i vinterrug den 20. marts i foråret 2008. Her lyder det gode råd, at man skal køre første gang, jorden ikke hænger i dækkene. Rugen var sået på dobbelt rækkeafstand og tog ikke skade i foråret ved isåning af kløveren.

Kløverafrøden trives godt i den økologiske jord, dels fordi rugen var sået på dobbelt rækkeafstand og dels, fordi det generelle kvælstofniveau til dækafgrøderne er lavere på økologiske bedrifter. I år er der etableret hvidkløver i vintertriticale på Arnakke. Her blev hvidkløveren sået før den 1. april med en Nordsten såmaskine efter én gang strigling.

På Arnakke er der udlagt foderstrand-svingel i dette forår. Som det fremgår af billedet, står udlægget ensartet og godt. Denne mark blev pløjet i januar og fældet i det tidlige forår. Der blev udlagt 23 tons gylle pr. ha svarende til 84 kg total N pr. ha. Efterfølgende blev marken igen harvet for at indarbejde gyllen.

Ukrudt

Ukrudtsbekæmpelsen skal integreres i dyrkningen af afgrøderne. For Christian Jørgensen er der tre vigtige fundamentter for at få ukrudtsbekæmpelsen til at lykkes:

1. Sædskiftet
2. Godt håndværk, hvilket bl.a. indbefatter rettidighed og grundighed
3. Stubharvning, hvor det er muligt. Gerne 3 gange specielt for at begrænse rodukrudt

Falskt såbed har ikke fungeret på Vibygård. Det er vigtigere at få fuld fart på afgrøden og ikke genere den for meget med mekaniske behandlinger. En god del af jorden på Vibygård og Slænkær er meget stiv lerjord, hvor såbedets kvalitet er helt afgørende for afgrødernes frem-spiring og trivsel.

Hvidkløver

I år høstes der 64 ha hvidkløver Klondike

til frø på Vibygård. Efter høst af dæksæden i 2008 blev rughalmen fjernet og marken pudset helt i bund.

I november blev arealet afgræsset med får fra Vallø, og fårene blev fjernet igen den 10. december. På det tidspunkt var hvidkløverplanterne samt rug spildkorn-planter og ukrudt græsset helt i bund.

I foråret blev der taget et slet den 29. maj. Der blev fjernet 9 wrap-baller pr. ha, hvilket er en næringsrig blanding af kløver og rug. Det valgte tidspunkt for slæt samt afgræsningen i efteråret er vigtige faktorer i forbindelse med den generelle renholdelse for ukrudt.

Sidste år var udbyttet i hvidkløveren 230 kg renvare pr. ha svarende til brutto 12.090 kr. pr. ha. Men økologisk hvidkløver er en usikker produktion. Skadedyrene kløversnudebille og kløvergnaver kan være totalt ødelæggende, og skadegørere er den største udfordring for økologer. For høst 2009 er det specielt lus, som vil give store tab i andre afgrøder.

Hundegræs

Der høstes 57 ha første års hundegræs Niva i 2009. Sorten kan afsættes i USA under forudsætning af, at ejendommen opfylder de specielle krav, USA stiller til økologisk produktion. Denne specielle certificering af ejendommen foretages hvert år.

Forud for hundegræs er markens sædskifte, havre med udlæg, hvidkløver,

havre med udlæg og hundegræs. Det var tydeligt at se, at der i efteråret 2008 var kvælstof eftervirkninger af den meget kraftige hvidkløvermark i 2007.

Hundegræs og havre blev sået på dobbelt rækkeafstand, havrehalmen blev snittet, og marken blev afpudset helt i bund efter høst. Den 1. oktober blev der tilført 20 tons sogylle pr. ha eller 53 kg total N/ha. Sent på efteråret blev arealet afgræsset med får, som blev fjernet omkring den 1. december. Fårene græs-sede ikke tættere end 10 cm. I det tidlige forår blev der tilført 33 tons gylle, hvilket giver 87 kg total N/ha.

Som det fremgår af billedet, er der en flot ren 1. års hundegræsmark. Marken blev skårlagt den 7. juli, og tærsket den 16. juli. Udbyttet blev ca. 1400 kg råvarer pr. ha. Prisen pr. kg økologisk hundegræsfrø er konventionel pris plus 10 kr. pr. kg.

Fremtiden

Visionen for denne driftsenhed er fortsat at placere fri kapital i landbrugsjord med et krav om langsigtet afkast og en fortsat planteproduktion med et acceptabelt kortsigtet afkast.

Sekundært kan der blive tale om udvidelse eller yderligere investeringer i forædling af fødevarer.

Hundegræs Niva høst 2009 – til venstre ses græsset 14 dage før høst

Efterårsbehandling på skemaet

Af Vera Jacobsen
Frøavlskonsulent
DLF-TRIFOLIUM A/S

Efter frøhøst kommer opgaverne bare væltende: Kornhøst, halmbjærgning, etablering af vinterraps, såning af vintersæd osv. Undervejs i travlheden er det vigtigt at give sig tid til den rigtige pasning og pleje af frømarken. Næste års udbytte bliver nemlig i høj grad grundlagt i efteråret. Tre ting er værd at fremhæve. Nemlig pleje af nyudlæg, afpudsninger efter 1. års høst og gødskning med gylle. En rettidig og omhyggelig indsats her vil gøre hele forskellen mellem de gode og de mindre gode frømarker.

Nyudlæg

I nyudlæg er det vigtigt straks efter høst af dæksæden at sørge for lys og luft til de spæde planter. Det gøres ved, at halm- og stubrester afpudsnes og fordeles. Planteantallet skal være i orden, og der må ikke være huller i bestanden. 50-60 kraftige planter pr. kvm jævnt fordelt er tilstrækkeligt i de fleste arter.

Har der i dæksæden været væselhale, skal man være ekstra kritisk. Især på forlandet og hvor dæksæden overlapper i kiler og lignende, kan frøgræsset være udkonkurreret. Her vil væselhale kunne etablere sig. To behandlinger med 2 l Stomp er en nødløsning, som ikke er særlig effektiv. Yderste konsekvens må være at ompløje udlægget og satse på en ny kontrakt.

Svage nyudlæg kan med lidt ekstra omsorg i form af 30 kg N indhente det forsømte. Det er meget vigtigt, at tildelin-

Det er tid til at kigge på, hvad der er vigtigst at få gjort i efteråret for, at frøavlens skal lykkes

gen sker så hurtigt som muligt. Gylle er meget velegnet til at give denne førstehjælp. Udlæg i vårsæd har haft kortere tid til at etablere sig end udlæg i vintersæd. Derfor er det oftest disse marker, der kræver ekstra opmærksomhed.

Afpudsning

Det er helt uundværligt at bruge afpudsning til trimning af frømarken før 2. års høst. Den bedste løsning for rødsvingel og engrapgræs er dog afbrænding. I rødsvingel kan afbrænding stadig nås, men det haster. I engrapgræs, der skal høstes 2. eller 3. år, er afbrænding mulig indtil midten af september.

Afpudsning til 2-3 cm's dybde lige efter høst

For øvrige arter anbefaler vi en tilbunds gående afhugning lige efter høst. Følg op med en til afpudsninger senere i efteråret. Sidste gang midt i oktober. Denne afsluttende afpudsning bør ikke

være dybere end 8-10 cm.

I strandsvingel og hundegræs er der efterhånden mange, som snitter halmen. Gentagne afpudsninger er her med til at findele og sprede det afpudsede materiale.

Gødskning.

De almindelige efterårstilførelser af kvælstof (se skemaet) bør ske efter sidste afpudsning i oktober.

Gyllestriben

Også her vil husdyrgødning i alle arter være velegnet til at dække behovet. Det er dog en betingelse at kende det nøjagtige indhold af kvælstof i gyllen. Og det er vigtigt, at gyllen er velomrørt, så fordelingen i marken bliver tilfredsstillende. Alt for ofte ses "gyllestriben" langt hen i efteråret og vinteren.

Efter høst af	Dæksæd	Rødsvingel	Engrapgræs	Strandsvingel	Hundegræs
Afbrænding	Ikke muligt	Senest medio august	Senest primo september	Ikke muligt	Ikke muligt
Afpudsning	5 cm's dybde	2-3 cm's dybde	2-3 cm's dybde	3-5 cm's dybde	5-8 cm's dybde
Gødskning	30 kg N til svage udlæg	60-80 kg N	60-75 kg N	50-60 kg N	Evt. 70 kg N til efterslæt 50-60 kg N

Kamp mellem væselhale og frøavl

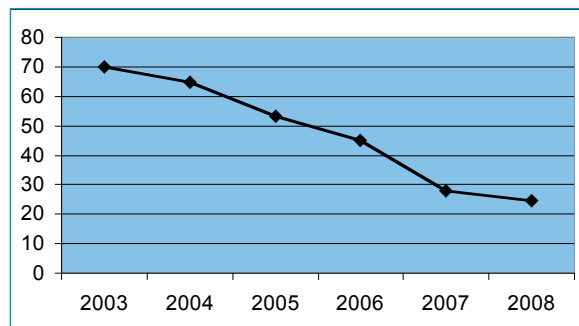

Af Stig Oddershede
Avlschef
DLF-TRIFOLIUM A/S

I DLF-TRIFOLIUMs ProduktionsDATA, hvor vi følger udviklingen af ukrudtsarter, kan vi se, at både forekomst og indhold af væselhale i rødsvingel er steget markant gennem de senere år. Som figur 1 viser, var syv ud af ti frøpartier fri for væselhale i 2003. Herefter konstateres væselhalen desværre i flere og flere frøpartier, og i seneste høstår i 2008 var kun et ud af fire rødsvingelpartier fri for væselhale i analysen.

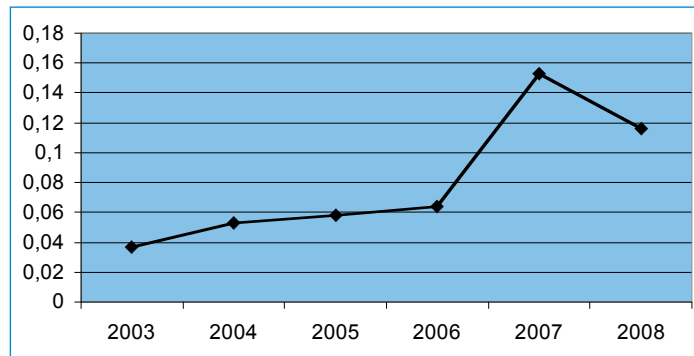
Ser vi på, hvor meget væselhale, der er tilbage i rødsvingel renvaren efter rensning, viser figur 2, at det gennemsnitlige indhold er tredoblet fra 2003 til 2008.

Figur 1
Rødsvingelpartier fri for væselhale, pct.

Kilde: DLF-TRIFOLIUMs ProduktionsDATA 2003-2008

Figur 2
Gennemsnitlige indhold af væselhale i alle rødsvingel partier, pct.

Kilde: DLF-TRIFOLIUMs ProduktionsDATA 2003-2008

Væselhale er blevet hvermandseje, og vi ser det i stort set alle afgrøder – især i rødsvingel og stivbladet svingel, hvor normale ukrudtsmidler ikke længere er nok. Nu, hvor der ikke er mangel på frø til høst 2010, bør man overveje at skille sig af med en frømark kraftigt inficeret med væselhale

Det er en alarmerende udvikling, som viser, at væselhalen er kommet for at blive. Det er en ukrudtsart, som vi skal tage meget alvorligt.

Basisfrøet

Der er officielle normer for, hvor rent basisfrø skal være. Ifølge Plantedirektoratets bekendtgørelse om markfrø må der være op til 0,3 pct. ukrudt, men højst 20 frø af en enkelt art.

Hos DLF-TRIFOLIUM kører vi med en langt højere standard. Vi har således for længst indført multolerance for væselhale i det basisfrø, vi udleverer. På den måde har vores avlere garanti for, at det såede basisfrø har en frøanalyse på 30 gram, svarende til 25.000 frø, som er fri for væselhale.

Derudover laver vi specielle inspektioner af vores basisfrøarealer med henblik på at udvælge helt rene arealer, så vi kan få størst mulig sikkerhed for, at væselhale ikke spredes af den kanal.

Begræns spredningen til nye marker

Frø af væselhale har meget nemt ved at hænge fast i maskiner, mennesker og dyr. Det ved vist enhver, som har forsøgt at pille væselhalefrø ud at et par strømper om aftenen.

Mejetærskere og halmpressere er store syndere, når det gælder spredning af frø fra mark til mark. Vi ser ofte, at væselhalen starter med at indfinde sig i forpløjningen eller i striber i kanten af marken. Herefter

Når væselhalen er gennemskredet, er den nem at kende fra svingel

går det stærkt med at få ført frøene rundt i resten af marken med mejetærsker og halmpresser.

Hvis man skal høste en inficeret mark, så høst den til sidst. Og husk at blæse maskinerne rene før de forlader en inficeret mark. Det tager lidt ekstra tid, men frøspredningen begrænses.

Brug plov og vårsæd

Har man en mark, hvor væselhalen har indfundet sig, kan man komme langt med at tænke strategisk i forhold til sædskiftet og udnytte to af væselhalens biologiske karakterer:

- Væselhalen spirer velvilligt om efteråret, men fremspiringen er meget mere sparsom om foråret. Frøene spirer kun fra de øverste jordlag
- Væselhale holder ikke spireevnen særlig godt nede i jorden.

Forsøg på Forskningscenter Flakkebjerg har påvist, at hvede efter hvede i et pløjefrit dyrkningssystem er den sikreste måde at få skabt sig et væselhaleproblem på.

Start derfor med en grundig pløjning så sent om efteråret, at væselhalens spildfrø er spiret frem. De frø, som ikke er spiret, vil gå en trang tid i møde i bunden af plovsuren og efterhånden miste spireevnen.

I den efterfølgende vårafgrøde vil der derfor være ganske lille fremspiring af væselhale. En god vårbyg eller tilsva-

Væselhale kan udnytte den plads, som frøafgrøden ikke fylder ud

rende afgrøde vil konkurrere voldsomt mod de nye væselhaleplanter, som ikke vil sætte frø om sommeren. Afgrøder sået om foråret i mindst to år i træk er væselhalens fjende nummer et.

Væselhale i råvaren

En lempelig tærskning, hvor stakken ikke slås af væselhalen, gør det nemmere at udnytte det forhold, at de fleste væselhalefrø er længere end rødsvingel og stivbladet svingel. Derfor kan vi på rensemaskinerne sortere en stor del af væselhalefrøene fra. Ifølge certificeringsreglerne må indholdet af væselhale maksimalt udgøre en pct. af renvaren.

På mejetærskeren vil luften bære en stor del af væselhalefrøene ud over soldet og ned på jorden. Hvis man vælger at tærsk med mindre luft end ved "normal" tærskning, vil der spildes mindre væselhale i marken. Til gengæld må man så acceptere en større frarensning på frøfirmaet.

Det er umuligt at undgå, at det koster godt frø at rense væselhale fra stivbladet eller rødsvingel. I nogle tilfælde er tabet af godt frø måske kun nogle få pct., men er kulturfrøene små og slanke, kan de være så tætte på væselhalefrøene i størrelse, at tabet af gode frø er væsentligt større.

Jo større indhold af væselhale i marken, desto større er risikoen for, at man skal rense "tæt" på for at bringe væselhaleindholdet ned på et acceptabelt niveau.

Kemisk bekæmpelse

Væselhale er desværre ret hårdfør overfor græsmidlerne. Det har den konsekvens, at jo bedre resten af ukrudtet bliver bekæmpet, desto bedre plads får væselhalen i marken.

Det var derfor dårligt nyt, da det for nyligt blev forbudt at anvende Kerb i vinterraps. Det var ellers et af de sikre græsukrudtsmidler mod væselhale.

I mellemafgrøderne har Boxer og Stomp anvendt i fremspiringsfasen effekt mod væselhale. Det eneste herbicid, der har effekt efter fremspiring, er Atlantis anvendt på to- til trebladsstadiet.

En dårlig etablering af udlægget i forpløjningen skaber plads til væselhale

I frømarken efter høst har vi blandede erfaringer med kemisk bekæmpelse. Forsøg på DJF viser, at en splitsprøjtning med Stomp er det bedste bud på at reducere væselhalebestanden. For at få effekt er det afgørende, at der er god jordfugtighed og, at første behandling sker, netop som væselhale spirer frem og har første blad.

Der anvendes 2 l Stomp pr. ha, og der følges op med samme behandling to til

tre uger senere. Første behandling skal normalt udføres i august afhængigt af, hvornår fremspiringen af spildfrø starter.

Stomp løsningen er dog utilstrækkelig, hvis der mangler jordfugtighed, eller timingen er skæv.

I inficerede marker er behovet for Stomp påkrævet langs markkanter, i forpløjninger og i områder i marken, hvor der er tyndt plantedække.

Her har et frø af væselhale haft succes med at etablere sig på en bar plet i en rødsvingelmark

Alt i alt er problemet med væselhale meget stort og langt fra at være løst. Vi har derfor behov for at finde bedre løsninger fremover, og via vores Frøavl-FORSØG er vi således i gang med at gøre os nogle erfaringer med Reglone i rødsvingel. Også ved DJF på Flakkebjerg og i Landscentrets regi arbejdes der intenst med at finde bedre muligheder og løsninger mod væselhale.

Væselhalen

- Er en enårig art, mens alle de dyrkede svingeltyper er flerårige
- Stammer oprindeligt fra Middelhavsområdet
- I Danmark findes den vildtvoksende på tørre skrænter, kalkbakker og sandede overdrev. Fra midten af 1990'erne er den blevet mere og mere udbredt i det dyrkede areal
- Det er påvist, at nogle af frøene kan overleve i mindst tre år, men ca. 85 pct. af frøene mister spireevnen allerede efter et år i jorden begravet i 5-25 cm dybde
- På jordoverfladen mister stort set alle frø spireevnen allerede efter et år
- Undgå "bare pletter" ved etablering af udlæg og brandsår efter afbrænding
- Udlæg i vårsæd giver mindre væselhaleproblemer end udlæg i vintersæd

Ulven er kommet

Af Lene Krüger
Kommunikationschef
DLF-TRIFOLIUM A/S

"Markedet kunne lægge den Danske Bank ned på 10 dage. Det er noget, vi troede, aldrig kunne ske. Og det helt utrolige er, at ingen brancher går forbi. Heller ikke vores. Derfor er det godt, at vi har en ledelse, der har gjort sig mange tanker om krisen og har ageret, så vi fortsat kan være en sund virksomhed," sagde bestyrelsesformanden til delegeretmøderne øst og vest for Storebælt.

Beskytte bundlinien

Markedet har oplevet en væsentlig reduktion af salget på ca. 25-30 pct.

"Vores store udfordring i dette regnskabsår har været at beskytte bundlinien," sagde adm. direktør Truels Damsgaard. "Men vi regner med, at vi kan holde resultatet før renter og skat på nogenlunde samme niveau som sidste år."

Forbrugsnedgangen og den deraf følgende omsætningsreduktion skyldes ikke tab af markedsandele. Tværtimod. DLF-TRIFOLIUM har for øjeblikket den højeste eksportandel ud af Danmark nogensinde.

"Vi kunne have frygtet at tabe markedsandele på grund af vores fokus på at opnå høje priser, men det har absolut ikke været tilfældet. Vi har i år en eksportandel på knap 90 pct. Det tal har aldrig været højere," sagde salgs- og marketingdirektør Søren Halbye.

Sådan lød formand Benny Kirkebække Christensens første ord, idet han henviste til finanskrisen, da han indledte DLF AmbAs delegeretmøder i henholdsvis Køge og Kolding den 9. og 10. juni

Reducere udlæg

De bugnende lagre pga. forbrugsnedgangen bliver den helt store udfordring i de kommende år.

"Det store lager og den kommende høst bliver en stor driftsmæssig opgave at håndtere. Vi skal jo sikre os, at frøet anvendes, mens kvaliteten fortsat er i top," sagde Truels Damsgaard.

Der ligger også en udfordring i at gætte på fremtidens forbrug af kløver- og græsfrø. Det kan være næsten umuligt, så længe hele verden står på standby.

"Vi vil jo fortsat gerne producere græsfrø og helst til et fornuftigt prisniveau. Derfor bliver vi desværre nok nødt til at reducere arealerne pga. det manglende forbrug og de meget store lagre," sagde Benny Kirkebække Christensen.

Også Truels Damsgaard talte om at reducere udlæg for 2010.

"Som også formanden sagde i sin åbningstale, så bliver vi nødt til at gå i forvejen, for vores danske og udenlandske kolleger har knapt så travlt. De lægger sig i læ af os og venter på, hvad vi gør. Vi har alle et medansvar, og så er det træls at se, at vores kolleger ikke føler sådan. Men vi håber, at de tager sig sammen og får reduceret arealer, for det har de også brug for," sagde han.

Høje afregningspriser

Ved møderne præsenterede DLF-TRIFOLIUM igen rekordhøje afregningspriser, der ligger 3-4 pct. over december terminsbetalingerne.

"Som I kan se, så viser DB1 for høst 2008 af kløver- og græsfrø, at så godt som alle arter slår hvede med flere længder. Det håber vi, I er tilfredse med," sagde Truels Damsgaard.

På spørgsmål fra salen om, hvorvidt man vil tære på egenkapitalen for at kunne holde de høje afregningspriser til avlerne – selv i tider hvor salgspriserne er for nedadgående – svarede Benny Kirkebække Christensen, at det er markedsmekanismen, der afgør priserne.

"Pr. 30. juni har vi en pæn soliditet, men den 1. januar ser det helt anderledes ud med terminsafregninger og fulde lagre. Vi vil derfor gøre det bedst mulige for jer og for virksomheden, som vi altid har gjort," sagde han.

150 ambassadører

Også økonomidirektør Morten Andersen havde et indlæg til de to delegeretmøder. Her talte han bl.a. om risikostyring, den finansielle kontrol og præsenterede koncernens økonomi- og IT funktioner.

På sædvanlig vis var DLFs delegerede desuden meget aktive under fremlæggelsen af de forskellige indlæg, og der blev løbende stillet opfølgende spørgsmål. De to delegeretmøder spændte sig over hele dagen, og eftermiddagene tilbragte de godt 120 fremmødte delegerede med at arbejde i grupper. Her diskuterede man bl.a. hvilke forhold, der er de vigtigste for et succesfuldt andelsselskab.

Gruppediskussion øst for Storebælt

....og her vest for Storebælt

Lad din stemme blive hørt

Af Lene Krüger
Kommunikationschef
DLF-TRIFOLIUM A/S

Jørn Petersen har altid været en aktiv mand. Han har siddet i flere bestyrelser og udvalg bl.a. i Landboforeningen og i DLGs repræsentantskab:

"Det er jo galt, når man hører til den slags mennesker, der ikke kan holde sin mund," siger han med et smil der i have-stolen på terrassen på den fædrene gård i Vejen. Gården overtog han i 1986 efter faren, hvorfra han sikkert også har arvet lysten til at lade sin stemme blive hørt:

"Min far var også med i Landboforeningen, så jeg er jo vokset op med det."

20 år med magt

Jørn Petersen blev opfordret til at stille op som delegeret for DLF AmbA i Vejen området, da det blev klart, at Dæhnefeldt ville blive overtaget af DLF sidst i 80'erne.

Jørn Petersen med hustruen Birte. "Det er vigtigt at have baglandet i orden, når man er meget aktiv."

Dæhnefeldt avlerne mente, det var vigtigt, at også de blev repræsenteret i DLF.

"Da jeg sagde ja til at stille op, havde jeg slet ikke gjort mig det klart, hvad jeg ville. Jeg var nok i virkeligheden bare lidt bærer over at blive spurgt," indrømmer han.

Siden har han været med i en kæmpe udvikling af virksomheden og har været med til at træffe beslutninger, der har gjort, at DLF-TRIFOLIUM i dag har position som verdens største kløver- og græsfrøproducent. Ligesom han til møderne har lagt idéer på bordet, der har gjort livet lettere for ham og hans godt 5000 kolleger i DLF.

"Vi skubbede blandt andet på, at det blev indført, at det er DLF, der står for

Han har siddet som delegeret i DLF AmbA i omkring 20 år og har nydt hvert et minut. "For mig er det en enestående chance for at få afprøvet mine idéer og blive hørt," begrundede 63-årige Jørn Petersen fra Vejen de mange år i repræsentantskabet

at hente frøet i stedet for, at avleren selv skal arrangere transporten. Jeg er sikker på, at bestyrelsen selv havde fået den idé før eller siden. Men sommetider skal den have lidt hjælp til at få de rigtige idéer, og det kan man som delegeret være med til."

Vigtig rolle

Udover at lade sin stemme blive hørt ved de årlige møder ser Jørn Petersen det som sin vigtigste opgave at udpege de rigtige bestyrelsesmedlemmer blandt avlerne.

"Jeg går ikke ind for, at vi skal have eksterne bestyrelsesmedlemmer. Vores avlere er jo dygtige forretningsmænd og kender alt til frøavl, så de ved, hvad der skal til for at skabe en levedygtig virksomhed. Og gør de det ikke godt, går det ud over deres egen privatøkonomi, for de har jo også frø, de skal leve af," siger han.

Derfor vil han også opfordre helt unge avlere til at stille op som delegeret, for virksomheden har brug for nye og anderledes idéer. Og for dygtige avlere, der kan fungere som ambassadører for virksomheden og være med til at skabe og sælge tanker og idéer.

"Har man bare en smule interesse for det, skal man gøre det, for man får aldrig sådan en enestående chance for at få afprøvet sine idéer. Men man skal ville det, man skal være nysgerrig og have lyst til at flytte noget," er Jørn Petersens råd til kommende delegerede.

"Man får aldrig sådan en enestående chance for at få afprøvet sine idéer igen." Jørn Petersen på talerstolen til DLF AmbAs generalforsamling i 2008

Selv er han langsomt ved at drosle ned på sine foreningsaktiviteter. I dag har han derfor kun ganske få poster tilbage, men han har ingen ambitioner om at lade sin stemme forstumme hos DLFs møder foreløbigt.

"Det er min holdning at skal man repræsentere sine kolleger, så skal man ikke kun sidde og drikke kaffe. Så skal man lave noget, ellers kan man lige så godt blive væk. Hos DLF har jeg stadig mange ting at sige, og så længe det interesserer mig, og mine kolleger tror på mig, bliver jeg," slutter Jørn Petersen.

"Som delegeret skal man ikke bare sidde og drikke kaffe," siger Jørn Petersen, der her ses ved kæmpestenen, der er gravet ud på hans fædrene gård

150 delegerede varetager hvert år de ca. 5.000 DLF AmbA avleres interesser. De delegerede er valgt i 16 valgkredse, som er samlet i 5 regioner. Man vælges som delegeret af sine kolleger ved årets avlermøder, der afholdes årligt efter generalforsamlingen, der ligger i oktober. Som delegeret sidder man i 2 år og kan genopstille, hvis man ønsker dette. Bestyrelsesmedlemmerne i DLF AmbA og DLF-TRIFOLIUM A/S vælges af de 150 delegerede.

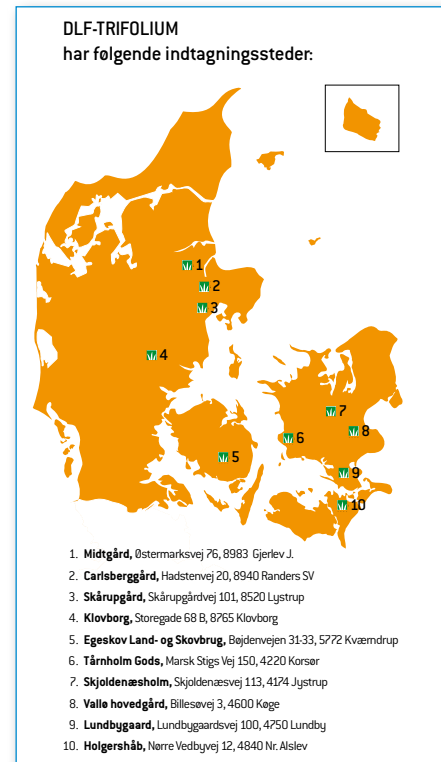
Raps hos DLF-TRIFOLIUM – lave omkostninger

Ankermand, raps-trader Jens Larsen og Sonja Justesen, der står for de mange kontrakter og lagre samt kontakten med myndighederne. Begge holder til i Randers

Gennem en konsekvent overvågning af markedet er vi altid aktive mht. køb og salg af raps. DLF-TRIFOLIUM har således udmærket sig inden for rapsområdet ved at være særdeles konkurrencedygtig. Også på omkostningssiden, hvilket gang på gang er blevet dokumenteret i flere forskellige landbrugsmedier og land-økonomiske foreninger.

Vores lavere tørrings- og renseomkostninger, omregningen til olie samt ikke mindst det faktum, at vi ikke beregner lagerleje frem til december eller tager lagersvind, er forhold, der styrker konkurrenceevnen over for andre firmaer. Sammenregnet ofte i niveauet 10-12 øre pr kg. Det er vigtigt for avlere at medtage det i valget af handelspartner. Alt for ofte er det nemlig den sidste øre i prisen, som vejer tungest.

Visby vinterraps – europamester i udbytte

DLF-TRIFOLIUM forhandler i 2009 den tyske vinterraps, Visby. I 2008 var der ca. 100 officielle sortsforsøg fra Polen i øst til Holland i vest og fra Østrig i syd til Danmark i nord. Her gav Visby ikke under forholdstal 106 for udbytte, i Polen og Nordtyskland lå udbyttet endda på 110-120. Samme tendens ses i de øvrige fire år, Visby har været med i officielle forsøg rundt om i Europa

Det er meget sjældent at se så overbevisende resultater fra sortsforsøg i vinterraps. Ofte ser vi, at den sort, der er på toppen i det ene år, skuffer fælt i det følgende. Med den nye hybridsort Visby er det anderledes. Der er ganske enkelt

ingen dårlige resultater. I de første danske Landforsøg i 2008, blev forholdstallet på 106 sammenlignet med måleblanding.

Gode forklaringer på højt udbytte

Visby er en hybrid, og heri ligger en stor del af forklaringen på det stabile udbytte. Hybriderne har fordele – bl.a. hurtigere efterårsudvikling, bedre vinterfasthed og hurtigere regenerering efter frost og andre skader - som måske kommer mere klart frem i praksis end i sortsforsøgene. Hybrider er derfor generelt bedre egnede til sen såning eller, hvor forholdene ikke er optimale. F.eks. på lokaliteter, hvor vinteren er hård eller lang.

Visby sælges med den nye Elado bejdning, der ses for første gang i Danmark. Virkningen af Elado holder frem til, at rapsen har 6-8 blade og gør dermed den første sprøjtning mod skadedyr overflødig.

Ladoga – ny liniesort

Også blandt liniesorter er DLF-TRIFOLIUMS sortiment i toppen. Den nye sort Ladoga gav i 2008 forholdstal 108 i Landsforsøg og har samtidig en meget god resistens overfor rodhalsråd. Ladoga har lille tendens til at strække sig om efteråret og er derfor egnet til tidlig såning.

Han vandt en såmaskine

Af Lene Krüger
Kommunikationschef
DLF-TRIFOLIUM A/S

I maj spurgte vi vores læsere om deres mening om Tidsskrift for Frøavl. 654 svarede. Blandt dem Arne Hansen fra Tistrup, der blev den heldige vinder af en Gandy 90 såmaskine

"Super, jeg har mange venner, der er ved at bygge, så jeg har allerede lovet, at jeg vil låne den ud til dem. Det er en fin maskine," sådan lyder ordene fra Arne Hansen, da han ser sin præmie en Gandy 90 såmaskine fra DLF-TRIFOLIUMs datterselskab, Prodana.

Maskinen har han vundet, fordi han blev trukket ud blandt de 654 DLF avlere, der havde svaret på den elektroniske læserundersøgelse. Her spurgte vi bl.a. vores avlere om, hvordan de synes, bladet fungerer i dag. Hertil har Arne Hansen et klart svar:

"Det er et af de blade, der ryger videre til natbordet, så jeg læser det faktisk rigtig meget."

Arne Hansen har modtaget Tidsskriftet, siden han blev avler for DLF i 1998. Han kan godt lide de faglige artikler om græsfrøavl og besøgene på de forskellige bedrifter. Og så mener han, at personportræterne af bl.a. DLF-TRIFOLIUMs medarbejdere er rigtig gode.

"Det er godt at se, hvem der står bag virksomheden. Og så viser det også, at I har stor respekt for jeres medarbejdere," pointerer Arne Hansen, "det er vigtigt."

654 gode besvarelser

Arne Hansens mening om det nuværende blad falder godt i tråd med langt de fleste af besvarelserne fra de 653 andre avlere, der har deltaget i undersøgelsen. Ud af de ca. 2400 avlere, der har opgivet deres e-mail adresse til os, svarede i alt 654 på spørgsmålene. Det giver en meget flot svarprocent på 27.

"Det er godt, at I spørger jeres læsere om deres holdning. Det bør man gøre som en udadvendt virksomhed, og vi lever jo i et informationsfund, hvor man skal have let adgang til informationer," siger Arne Hansen.

Selv informerer han en

del om landbruget. Det gør han bl.a. til skoleklasser for at gøre interessen for landbruget blandt kommende medarbejdere større. Derudover fungerer han også som formand for LAG, Varde, ligesom han er byråds kandidat for Venstre ved det kommende lokalvalg. Tidligere har han siddet 4 år i Arla's repræsentantskab.

Han har flere gode råd til redaktøren af Tidsskrift for Frøavl.

"Jeg kunne godt tænke mig at høre noget mere om, hvad der sker med vores frø, når I har hentet det. Hvor ender det

henne? Bliver det sået på en golfbane et eller andet sted derude i verden, eller ender det på en mark i Sydafrika? Det vil jeg gerne vide meget mere om. Især i betragtning af, at vi eksporterer 95 pct. af det danske frø," opfordrer Arne Hansen.

Det, og de mange andre gode råd vi har modtaget via de 654 besvarelser, er vi allerede godt i gang med at analysere og tage til os. På den måde kan vi danne os et billede af, hvordan vores læsere ønsker, at bladet fremover skal være.

Avlskonsulent Johannes Lomholt (tv) og Arne Hansen kigger nærmere på præmien, en Gandy 90 såmaskine fra Prodana

Nostalgi og fremtidsforskning mødes i Holland

Af Thieu Pustjens
Forædler
Innoseeds Holland

Bygningerne ånder stadig af et århundredes historie. I værelserne findes de gamle sengerammer og skorstene, og dørkarmene er lavet af det originale træværk. Det er her, at denne artikels forfatter og et team på i alt otte medarbejdere nu udfører researchaktiviteter for at sikre en fremtidig leverance af plæne- og fodergræs i høj kvalitet.

Vi har gennem længere tid allerede brugt jorderne i området til vores forædlingsaktiviteter og har gode erfaringer med områdets jordkvalitet og klima. Derudover ligger forædlingsstationen kun en halv times kørsel fra Innoseeds' hovedkontor i Kapelle.

Gamle lader og en faldefærdig kostald er blevet renoveret og er i dag forvandlet til endnu en moderne forædlingsstation i DLF-TRIFOLIUM koncernen

som kantine for de ansatte.

Naturligvis er også arealerne omkring bygningerne i den nye forædlingsstation blevet tilpasset, så de er helt perfekte til nutidens græs-avl og forædling. Jorden består af to drænedede områder på 23 ha foran og 12 ha bagved hovedbygningerne. Desuden sikrer et underjordisk vandings-system fuld vandingskontrol i løbet af hele sæsonen.

International standard

Selv om vi har bevaret nostalgien i de gamle bygninger, er den gamle gård nu blevet forvandlet til researchfaciliteter med mulighed for rens, produktion samt lager af græsfrø. Og i en kvalitet, der lever op til koncernens internationale standarder. Vi har desuden bygget en lade, der er beregnet til tørreri, værksted og som maskinhus.

Hovedbygningen huser kun kontorer, og her har vi installeret computernetværk og ekstra lys i de gamle lokaler. Kostalden er blevet forvandlet til reception og mødelokale, som kan huse op til 70 gæster. Mødelokalet fungerer samtidig

Bestyrelsesmedlem i DLF AmbA Christian Høegh-Andersen fylder 40 år torsdag den 10. september. Sin unge alder til trods har Christian 5 års bestyrelsesjubelæum.

Christian er rundet af en familie, der i generationer med stor interesse har engageret sig i alt fra grovvarer til politik. Bag oprettelsen af Nykøbing Slagteri står bl.a. også en Høegh-Andersen, ligesom familien var drivkraft bag oprettelsen af Gundslevholm Efterskole, hvor Christian i dag er formand for bestyrelsen. Christian behøver således ikke at gå på kursus i andelsbevægelsen – den viden sidder i rygraden sammen med nysgerrighed og stor interesse for samfundsudvikling, familie, landbrug og sport. Som tidligere meget aktiv gymnast træner han i dag sit eget drengehold.

Christian er født og opvokset på Elisabethsminde i Vignæs på Lolland. Han har en god faglig uddannelse, dertil en stærk teoretisk uddannelse fra Landbohøjskolen som landbrugskandidat, hvor han skrev speciale om engrapgræs. Det allerbedste resultat fra Landbohøjskolen er efter min bedste overbevisning, at han her traf sin Kirsten, der læste til dyrlæge. Resultatet heraf blev ægteskab og 3 børn, der nu er fra 9 til 2 år. Kirsten arbejder i dag som dyrlæge i Maribo.

Christian og Kirsten overtog slægtsgården Luenhøj, som drives med slagtesvinproduktion og alsidig planteproduktion med sukkerroer og selvfølgelig markfrø. Christian og hans bror Henrik Høegh-Andersen er partnere i maskinfællesskabet Høegh-Andersen, hvor de i alt driver ca. 450 ha.

Vi kender i bestyrelsen Christian som en slagfærdig, dygtig fyr med endda noget humor! Han har let ved at vinde tillid dertil nemt ved at tilegne sig indsigt, hvorfor han er et meget velfungerende og vellidt medlem.

Vi ønsker Christian et stort tillykke med dagen.

*Benny Kirkebække Christensen,
Bestyrelsesformand, DLF AmbA*

Ny salgsdirektør i Tjekkiet

Vi er glade for at kunne meddele, at vi har ansat 41-årige Dusan Kyselý som ny salgsdirektør for vores tjekkiske datterselskab. Han tiltræder 1. august og får ansvaret for produktion og salg.

Dusan Kyselý var indtil 2008 ansvarlig for opbygning og udvikling af fødevarer virksomheden BERSI med 160 medarbejdere. Siden virksomheden blev solgt sidste år, har han arbejdet som udviklingskonsulent for en landbrugsmaskinvirksomhed i Tjekkiet.

Dusan Kyselý er gift og har to børn. Han er uddannet inden for ledelse og har bl.a. en MBA med fokus på virksomhedsøkonomi og strategisk ledelse.

Vladimir Cernoch fortsætter som adm. direktør og ansvarlig for vores forædlingsaktiviteter i Tjekkiet.

Fødselsdage:

50 år

17.08.09 Variety Administrator Vibeke Meyer, St. Heddinge

60 år

29.09.09 Bogholderiassistent Britta Houllind Petersen, Roskilde
26.09.09 Salgsassistent Jens Peter Jensen, Prodana Seeds

Jubilæer:

10 års jubilæum

01.08.09 Analyseassistent Annette Lone Kristensen, Roskilde
02.08.09 Lagermedarbejder Kaj Kristensen, Randers

25 års jubilæum

01.09.09 Produktchef Ole Grønabæk, Dyrup

POST

PP DANMARK

Id-nr. 42665

UDGIVERADRESSERET
MASKINEL MAGASINPOST

Vinterraps 2009

DLF
TRIFOLIUM
SEEDS & SCIENCE

VISBY -

en stærk sort i marken

Niels Arne og Jens Damsgaard Rasmussen driver 820 ha med planteavl nord for Randers. I 2008 er der bl.a. sået 80 ha med VISBY vinterraps.

- VISBY tegner rigtig godt, siger Niels Arne. Vi såede VISBY med 50 planter pr. m², og den plantebestand dækker flot for ukrudtet. Og så tegner VISBY til at være en tidlig sort – det kan vi jo også godt lide.

Bestil raps hos din lokale
DLF-TRIFOLIUM konsulent
eller ring på tlf. 7012 1600.

VISBY og LADOGA

Danmarks stærkeste sortiment

VISBY, hybrid

Grænseløs succes i Europa

LADOGA

Højdespringer med vinder-resultater

Læs mere på www.dlf.dk under Produkter.

DLF-TRIFOLIUM · Ny Østergade 9 · DK-4000 Roskilde · Tlf. 70 12 16 00
www.dlf.dk · dlf@dlf.dk